

El vol de l'àngel

Àngel Colom ha tornat a aixecar el vol. No és la primera vegada que ho fa. La seva biografia personal és plena d'enlairaments més o menys sorprenents, difícils de comprendre fins i tot per a alguns dels seus col·laboradors, al costat també d'aterratges espectaculars, com el que va fer a ERC. Ara ha abandonat traumàticament el partit que ell ha aixecat, essent-ne encara el seu secretari general a les portes d'un congrés difícil però no impossible per les seves aspiracions.

Però se n'ha anat. Com un dia d'octubre d'ara fa deu anys, quan va fer públic un comunicat anunciant que abandonava la Crida a la Solidaritat, aquella organització cívica que desvetllava la mandrosa consciència nacional dels catalans amb unes accions espectaculars. Colom havia estat també el seu catalitzador. Però la va abandonar quan externament es notaven els primers símptomes d'esgotament del model pacífico-reivindicatiu i internament li creixia la contestació. La diferència és que aleshores se'n va anar per intentar relançar un partit amb història. Ara en canvi, necessita inventar la història d'un nou partit des de dues tribunes, la del Congrés dels Diputats, i la de l'Ajuntament de Barcelona. Dues tribunes que, suposant que no siguin d'ERC, tampoc no són seves, sinó de la que se suposa que és la seva inseparable companya de vol, Pilar Rahola.

Però aquest nacionalista nascut a la Catalunya profunda, sota les boires d'Osona, i adoctrinat espiritualment al seminari de Vic, semblava entrenat per superar qualsevol *via crucis*. De ben jove ja va recórrer Catalunya a peu, al capdavant de la Marxa de la Llibertat. Les seves armes eren la vaga de fam i la resistència passiva. Després d'un peregrinatge per organitzacions cristianes de base, es converteix en l'arquitecte del Casal de la Pau. Aquest casal té l'honor de ser el primer lloc d'on Colom va desaparèixer precipitadament. Se'n va anar orient enllà, oficialment per perfeccionar la seva doctrina pacifista, fins arribar a l'Índia, resse-

guint les petjades del mestre Gandhi. De tornada encara va tenir temps per fer una escala a l'Iran revolucionari de Khomeini i presenciar la caiguda del xa.

De nou a casa, va ser acollit a les oficines del CIEMEN. Aureli Argemí li va encarregar controlar la cuina d'un nou moviment que en aquells moments naixia, la Crida a la Solidaritat, l'organització que dugué Colom a l'es-

ARXIU / DOMÈNEC UMBERT

Colom, a l'esquerra, encadenat a Europàlia. Era un acte de la Crida.

trelat mediàtic i on va fer el primer tast de l'eròtica del poder. Només fou un aperitiu. Amb el seu aroma d'activista rupturista però assenyat, i després de passar pel sastre i el barber, va aconseguir alliberar ERC del Baró d'Oix, dit Joan Hortalà, i va posar la resta de barons independentistes a les seves ordres.

De la Crida s'havia endut els col·laboradors més fidels, però no en tingué prou. Hi havia pal, calia bastir el paller. Aviat va poder convèncer alguns dels líders històrics de Terra Lliure que el camí marcat per Gandhi era la via més ràpida per arribar a la independència. En definitiva, en pocs anys va convertir un partit "virtual" —com li agrada re-

cordar a ell mateix— en un partit amb una presència institucional normalitzada.

Els vents que venien de Lituània ajudaven a fer que el vol fos esplèndid. Fins i tot netejava l'horitzó, que cada dia semblava més a prop. Però l'aire bàltic també refreda. El segrest de Pilar Rahola dels salons del pujolisme teòric per portar-la a l'altar independentista li va donar veu a Madrid, però li'n va donar tanta —a ella— que a vegades Colom passava desapercebut. Això, no solament no semblava importar-li sinó que a més va pensar que valia la pena aprofitar el nivell d'audiència de Rahola per col·locar-la a l'Ajuntament de Barcelona, encara que fos per sobre del cadàver de Carles Bonet.

A poc a poc, entre les files republicanes va anar sedimentant una inquietud. Inquietud que Colom no va voler o no va saber escoltar a temps. El malestar orgànic d'un partit cada dia més gran per a alguns dels seus responsables, sumat al malestar polític que provocaven les indefinicions tàctiques, va generar un còctel d'aliances que va explotar la primavera passada. Colom no se n'ha pogut sortir. Primer va intentar reconduir la situació reobrint el diàleg, però ja no ho va aconseguir. Després va intentar forçar la situació anunciant que si no s'arreglava, ell se n'aniria. I finalment ha sortit volant, acompanyat dels seus fidels, i de la seva fidel companya de vol.

El temps dirà si aquest vol tindrà d'aquí a uns anys un nou aterratge espectacular. Els seus seguidors no dubten a propagar-ho, asseguren que Colom torna a tenir les piles posades i recorden que no és la primera travessa del desert que emprèn. Els seus adversaris adverteixen en canvi que el transfuguisme posa plom a les ales d'aquesta nova travessia, i que les parelles de fet, encara que algun dia puguin ser reconegudes legalment, en cap moment es prometen fidelitat eterna. La seva predicció és que tot acabarà en un aterratge d'emergència en una pista convergent. P. M.